

Arbeid, innovasjon og konkurranse

Vedtatt av Høyres Studenters Landsstyre 26.02.2022

Vår viktigste ressurs er vår felles arbeidsinnsats.

Utgangspunktet ligger til grunn for all norsk tenkning rundt felles velferd, og den norske velferdsstaten er et nasjonalt felleseie som nyter stor oppslutning blant det norske folk. Høyres Studenter slutter opp om den norske velferdsmodellen, og ønsker å sikre bærekraften i systemet ved å stimulere til tjenesteinnovasjon og bedre ressursutnyttelse.

NAV-kontoret møter ofte personer med komplekse behov for bistand og tjenester.

For mange vil arbeid være et mål som kan nås i løpet av forholdsvis kort tid, mens for andre et mer langsiktig og usikkert mål. Ingen skal gis opp, og siktemålet må være å inkludere så mange som mulig i et ordinært arbeidsliv. De som av ulike grunner ikke kan delta i et ordinært arbeidsliv lenger, kan kanskje bidra på andre samfunnsområder. Den overordnede målsettingen må være at alle på en eller annen måte skal være inkludert i et givende fellesskap.

For at systemet skal stå seg over tid er det av avgjørende betydning å sikre at så mange som mulig bidrar, og for det enkelte mennesket er det viktig å føle tilhørighet.

Høyre Studenter vil arbeide for at flere private aktører skal få slippe til i offentlig finansiert velferdsproduksjon, og åpne for en større konkurranse internt i offentlig sektor.

Nøkkelen til å sikre økt konkurranse internt i offentlig sektor er å sikre friere brukervalg, hvor pengene i større grad følger brukeren, ikke den enkelte tjenesteleverandør.

Siktemålet må være å finne gode løsninger tilpasset det enkelte menneske.

De offentlige tjenesteleverandørene må samtidig få større frihet til å utforme tjenesten på den måten de synes er best. Et tilsvarende prinsipp finnes i høyere utdanningsektoren og i helsesektoren, mens blant annet kapasitet og finansiering står i veien for at et tilsvarende prinsipp skal fungere i NAV.

Dette ønsker Høyre Studenter å endre på.

Videre må private og ideelle aktører inviteres med som et supplement til de offentlige tjenesteleverandørene.

Dersom dagens norske velferdsmodell skal videreføres er vi avhengige av at det legges til

rette for økt verdiskaping og nye arbeidsplasser i privat næringsliv, også på områder som tradisjonelt har vært dominert av det offentlige.

NAV har i dag en rekke verktøy de kan nyttiggjøre seg av for å sikre brukerne aktivitet. Likevel er opplevelsen til mange arbeidsgivere som tar inn NAV-klienter i sine virksomheter at systemet er for rigid, og at praktiseringen av reglene stenger for gode løsninger.

Et av problemene arbeidsgivere trekker frem er at de kun mottar lønnsstøtte for en enkelt ansatt en angitt periode. Selv om arbeidsgiver skulle ønske å videreføre engasjementet, vil de etter utgangen av perioden måtte lønne vedkommende hundre prosent. For mange arbeidsgivere vil dermed videre engasjement være utelukket, mens klienten sendes til neste virksomhet.

Så gjentar historien seg igjen.

Høyres Studenter understøtter behovet for å sikre et mer fleksibelt system. Klienter som sendes fra skanse til skanse i systemet får ingen verdig hverdag. I de tilfeller hvor gjengangere i systemet finner seg til rette et sted, bør virkemiddelapparatet være innrettet slik at en form for mer varig støtte aksepteres. Hvorvidt dette er i form av lønnsstøtte, reduserte arbeidsgiveravgifter eller annet er ikke det avgjørende, det avgjørende er at virksomheten får en eller annen form for risikoavlastning.

Videre opplever mange at det er for stor avstand mellom NAV-kontoret og arbeidslivet.

Høyres Studenter ønsker å gjennomføre en privatiseringsreform av arbeidsformidlingstjenesten i NAV, som i grove trekk skal sikre en helhetlig konkurranseutsetting av tjenesten – konkurranse både mellom offentlige og private tilbydere.

Det er nærliggende å se for seg en kombinasjon av en anbudsmoell, hvor private- og ideelle aktører tilbyr seg å overta tjenesten for en angitt periode, og en moell basert på internkonkurranse, hvor offentlige tilbydere konkurrerer om å skreddersy det beste opplegget for den enkelte bruker.

Høyres Studenter ønsker derfor:

- Slutte opp om den norske velferdsmodellen, samt sikre bærekraften i systemet ved å stimulere til tjenesteinnovasjon og bedre ressursutnyttelse.
- Arbeide for at flere private aktører skal få slippe til i offentlig finansiert velferdsproduksjon.
- Skape et system hvor pengene i stor grad følger brukeren.
- Øke innslaget av private aktører i NAV-systemet betydelig gjennom en større og helhetlig konkurranseutsetting av arbeidsformidlingstjenesten. Privatisering og anbudsutsetting av tjenesten vil være en sentral del av dette, og både private-, ideelle- og offentlige aktører bør inkluderes.
- Øke fleksibiliteten i NAV-systemet gjennom å åpne for at virksomhetene som sysselsetter gjengangere i systemet kan få en form for mer varig og langsiktig støtte.
- Sikre bedre systemer og rutiner for kunnskapsutveksling internt i NAV-systemet, hvor «best practice» og suksesshistorier blir tilgjengeliggjort for alle landets NAV-kontorer.
- Utvide aktivitetsplikten for mottakere av sosialhjelp fra dagens grense på 35 år til fylte 62 år.